

Europese Raad

**Brussel, 12 december 2019
(OR. en)**

EUCO 29/19

**CO EUR 31
CONCL 9**

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Bijeenkomst van de Europese Raad (12 december 2019) – Conclusies

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies die de Europese Raad op bovengenoemde bijeenkomst heeft aangenomen.

I. KLIMAATVERANDERING

1. In het licht van de meest recente wetenschappelijke gegevens en de noodzaak wereldwijd de klimaatactie op te voeren, bekrachtigt de Europese Raad de doelstelling van een klimaat-neutrale EU in 2050, conform de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. Eén lidstaat kan zich, wat hem betreft, in dit stadium niet verbinden tot de implementatie van deze doelstelling, en de Europese Raad zal hierop terugkomen in juni 2020.
2. De transitie naar klimaatneutraliteit zal belangrijke kansen bieden, zoals potentieel voor economische groei, voor nieuwe bedrijfsmodellen en markten, en voor nieuwe banen en technologische ontwikkeling. Een sleutelrol is weggelegd voor toekomstgericht beleid op het gebied van onderzoek, ontwikkeling en innovatie.
3. Om klimaatneutraliteit te bereiken moet evenwel aan forse uitdagingen het hoofd worden geboden. De Europese Raad neemt nota van de mededeling van de Commissie over de Europese Green Deal en verzoekt de Raad de werkzaamheden ter zake vooruit te helpen conform punt 1. Hij erkent dat er een faciliterend kader moet komen waarvan alle lidstaten profijt kunnen trekken en dat bestaat uit adequate instrumenten, stimulansen, steun en investeringen om een kosteneffectieve, rechtvaardige en tevens sociaal evenwichtige en faire transitie te waarborgen, waarbij de verschillende nationale omstandigheden als startpunt in aanmerking worden genomen.
4. Voor deze transitie zijn grote publieke en particuliere investeringen nodig. In dit verband verwelkomt en steunt de Europese Raad de aankondiging van de EIB dat zij voornemens is in de periode van 2021 tot en met 2030 steun te verlenen voor investeringen ten belope van één biljoen euro in klimaatactie en milieuduurzaamheid. De Europese Raad onderstreept dat het volgende MFK een aanzienlijke bijdrage aan de klimaatactie zal leveren. Het InvestEU-programma heeft een belangrijke rol te spelen als hefboom voor het aantrekken van particuliere investeringen voor de transitie. Uit het toekomstige mechanisme voor een rechtvaardige transitie zal steun op maat worden gegeven aan de regio's en sectoren die het meest te maken hebben met de gevolgen van de transitie. De Europese Raad is tevreden met de aankondiging van de Europese Commissie dat haar komende voorstellen tot doel zullen hebben investeringen ten belope van 100 miljard euro via het mechanisme voor een rechtvaardige transitie te faciliteren. De financiering van deze inspanningen voor transformatie moet ook na 2030 worden voortgezet.

5. Alle relevante wetgeving en beleidsmaatregelen van de EU moeten in overeenstemming zijn met en bijdragen tot de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, met inachtneming van een gelijk speelveld. De Europese Raad verzoekt de Commissie na te gaan of in dit verband de bestaande regels moeten worden aangepast, ook wat betreft staatssteun en overheidsopdrachten. De Europese Raad verzoekt de Commissie tevens geregeld verslag uit te brengen over de gevolgen op milieugebied en de sociaal-economische gevolgen van de transitie naar klimaatneutraliteit.
6. De Europese Raad erkent dat de energiezekerheid moet worden gewaarborgd en dat het recht van de lidstaten om zelf over hun energiemix te beslissen en de meest geschikte technologieën te kiezen, moet worden geëerbiedigd. Sommige lidstaten hebben aangegeven dat zij gebruikmaken van kernenergie als onderdeel van hun nationale energiemix.
7. De doelstelling van klimaatneutraliteit moet worden verwezenlijkt op een manier die het concurrentievermogen van de EU vrijwaart, onder meer door doeltreffende maatregelen tegen koolstoflekkage te ontwikkelen die verenigbaar zijn met het WTO-kader. In dit verband neemt de Europese Raad nota van het voornemen van de Commissie om te komen met een voorstel voor een mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens met betrekking tot koolstofintensieve sectoren. Installaties in derde landen moeten aan de hoogste internationale milieu- en veiligheidsnormen voldoen.
8. De Europese Raad verzoekt de Commissie met een voorstel te komen voor een langetermijnstrategie van de EU, en wel zo vroeg mogelijk in 2020, opdat deze strategie door de Raad kan worden aangenomen en bij het UNFCCC kan worden ingediend.
9. De Europese Raad bedankt Spanje van harte voor de succesvolle organisatie van COP25 in Madrid. Hij verzoekt de Commissie om, na een grondige effectbeoordeling, tijdig vóór COP26 een voorstel in te dienen voor een actualisering van de nationaal bepaalde bijdrage (NDC) van de EU voor 2030.

10. Internationaal engagement is cruciaal voor het welslagen van de pogingen om iets te doen aan klimaatverandering. Daarom roept de Europese Raad de Commissie en de hoge vertegenwoordiger ertoe op bijzondere aandacht te schenken aan klimaatdiplomatie.
11. De Europese Raad zal de vorderingen op weg naar de doelstelling van de EU – klimaatneutraliteit in 2050 – blijven volgen en zo nodig strategische sturing geven.

II. MEERJARIG FINANCIËEL KADER

12. Na de presentatie van het onderhandelingskader met cijfers door het Finse voorzitterschap heeft de Europese Raad de belangrijkste elementen van het nieuwe meerjarig financieel kader besproken.
13. De Europese Raad verzoekt zijn voorzitter de onderhandelingen voort te zetten om tot een definitief akkoord te komen.

III. OVERIGE PUNTEN

14. De Europese Raad heeft zich gebogen over het idee van een conferentie over de toekomst van Europa, die in 2020 een aanvang zou moeten nemen en in 2022 zou moeten eindigen. De Europese Raad verzoekt het Kroatische voorzitterschap van de Raad te werken aan een Raadsstandpunt over de inhoud, de omvang, de samenstelling en de werking van een dergelijke conferentie, en op basis daarvan het gesprek aan te gaan met het Europees Parlement en de Commissie.
15. De Europese Raad herinnert eraan dat prioriteit moet worden gegeven aan de uitvoering van de in juni overeengekomen strategische agenda en aan het behalen van concrete resultaten voor de Europese burger. De conferentie moet bijdragen tot de ontwikkeling van ons beleid op middellange en lange termijn, zodat we de huidige en toekomstige uitdagingen beter het hoofd kunnen bieden.

16. Voorts moet de conferentie voortbouwen op de succesvolle burgerdialogen van de afgelopen twee jaar en gedurende het proces in een brede burgerraadpleging voorzien. De Raad, het Europees Parlement en de Commissie moeten betrokken worden bij de conferentie, met volledige inachtneming van het interinstitutionele evenwicht en de eigen rol van de instellingen als neergelegd in de Verdragen. De Europese Raad onderstreept dat het proces inclusief moet zijn: alle lidstaten moeten er in gelijke mate bij betrokken zijn. De EU-instellingen en de lidstaten, met inbegrip van hun parlementen, moeten zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor dit proces.
17. Gezien het belang van het partnerschap tussen de EU en Afrika roept de Europese Raad de Commissie en de hoge vertegenwoordiger ertoe op, de Europese Raad de basis te verstrekken die nodig is voor een strategische bespreking tijdens de Europese Raad in juni 2020 over de betrekkingen met Afrika en over de volgende EU-AU-top.
18. De Europese Raad betuigt andermaal zijn volledige steun voor de mondiale op regels gebaseerde internationale orde en neemt met bezorgdheid kennis van de verlamming van het stelsel voor geschillenbeslechting van de WTO. De Europese Raad steunt de pogingen van de Commissie om tijdelijke regelingen te treffen met derde landen terwijl actief naar een permanente oplossing wordt gezocht. De Europese Raad roept het Europees Parlement en de Raad ertoe op prioriteit te geven aan de bespreking van het voorstel van de Commissie om de huidige EU-wetgeving inzake de effectieve uitoefening van de rechten van de EU krachtens internationale handelsovereenkomsten, in overeenstemming met de regels van de WTO aan deze nieuwe situatie aan te passen.
19. De Europese Raad herinnert aan zijn eerdere conclusies over Turkije van 22 maart en 20 juni. Hij bevestigt zijn conclusies van 17 en 18 oktober over de illegale booractiviteiten van Turkije in de exclusieve economische zone van Cyprus. Het Memorandum van overeenstemming tussen Turkije en Libië inzake de afbakening van maritieme rechtsgebieden in de Middellandse Zee vormt een inbreuk op de soevereine rechten van derde staten, is niet in overeenstemming met het zeerecht en kan geen rechtsgevolgen hebben voor derde staten. De Europese Raad betuigt nogmaals ondubbelzinnig zijn solidariteit met Griekenland en Cyprus wat deze acties van Turkije betreft.
20. De Europese Unie betuigt haar solidariteit met Albanië in het licht van de recente aardbeving. De Europese Raad is ingenomen met de aankondiging van de Commissie dat zij humanitaire hulp zal verstrekken en een donorconferentie zal organiseren.